

Előfizetési árak:
 egész évre 4 ft., felévre 2 ft.,
 negyedévre 1 ft.
 Egyes szám ára 8 kr.
 Hirdetések morakelti árak szerint.
 A lap megjelenik minden osz-
 törtökön.
 Felelős szerkesztő:
ENDRE JÁNOS.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 Hova a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Kéziratok vissza nem adatnak.
 Kiadóhivatal: Árpád-ut 20.
 Hova a lap anyagi részét illető közle-
 menyek és előfizetési penzek küldendők
 Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL.

PESTMEGYE SZABADELVÜ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA.

Azok az ujpesti viszonyok.

Egyik lapársunk rátette a vizes lepedőt Ujpestre. Rátette a községi előljárásságra és rátette a pénzkapacitásokra.

Mi örülünk, hogy egyik részről sem vagyunk érdekelve. Nem vagyunk pénzkapacitások és nem vagyunk községi esküdtek, sem képviselők. Az előbbieket sorsába bele tudnók magunkat élni, sőt szeretnők is, ha a mindennapi kenyéren kívül egy kis fölösleg is maradna, ha az ujpesti pénzügyek részvényesei lehetnénk, azt se bámmánk, ha az első hazai takarékpénztárnak, mert a meggazdagodás, a vagyonszerzés nem szégyen. Az utóbbiból ugyan nem kérünk, mert nincs az Istennek az a fia, a ki az ujpestieknek eleget tud tenni.

De akárhogy baragszunk Ujpestre, azt mégse tehetjük, hogy Ujpestet a sárba tiporjuk, mert ezáltal csak magunkat tiporjuk a sárba. Nem akarunk arra a bizonyos madárra hivatkozni, de annyival tartozunk Ujpestnek, ha már a balsors ide dobott, hogy ne kisebbsük.

Hisz az egész világ előtt Ujpest ugyis olyan színben van festve, mintha itt egyáltalán pénzhamisítók, hamis kártyások, tolvajok és rablókon kívül nem lakna senki más. Pedig Ujpesten lámpa nélkül is találunk még tisztességes embert, még pedig igen sokat, sőt ellenkezőleg kevés város van Magyarországon, a melyben a társadalmi réteg minden osztályának olyan szellemi és erkölcsi tekintetben előkelő lakosa volna, mint éppen Ujpesten. Hogy gazdag emberek is vannak, az se szégyen Ujpestre nézve, hogy pénzügyek vannak, az meg éppen szükséges, hogy

ezeknek részvényeseik és igazgatóik vannak, az is okvetlenül szükséges.

Hiszen hová jutna Ujpest, ha mind ez nem volna?

Hol és milyen fokon állana Ujpest, pénzügyintézet, pénzkapacitás nélkül?

Mi lenne a mi iparunk, a mi kereskedelmünkkel, ha nem volna pénzügyintézet, pénzkapacitás Ujpesten.

A nemes gróf 30 ezer frtja, az új pénzügyintézet részvényeseinek 10 ezer frtja egy csöpp a tengerbe, a mikor a másik három pénzügyintézet már az idén 150 ezernél több frtnyi hitelt szavazott meg.

Hova jutna az a sok hitelre szoruló kisiparos és kiskereskedő, ha 40 ezer frt hitelen kellene osztzkodniok?

Bizony nem vergódnék zöld ágra.

De rívé válnék Ujpest, ha községi előljárássá nélkül volna?

Ha ez a községi előljárásság egy gyenge fellebbezés miatt 1897. évi december 20. óta nem intézné az ügyeket? Tessék elhinni, ez Ujpestre és lakosságára sokkal súlyosabb volna, mint Magyarországra az ex-lex állapot.

Nem mondjuk mi sem, hogy a községi gépezet valami mintaszerű, hogy ott nem történnek olyan dolgok, melyek kritika tárgyát képezhetik. A világgért sem. Van ott is hiba. És hogy őszinték legyünk, a vezetésben itt-ott bele is lehet kapaszkodni.

Itt van mindjárt az a bizonyos „megszavazás.” Egy jól beszélő embernek megszavaznak sokat. De akkor ne szidjunk egyeseket, mert minden nagyobb összeget a községi képviselőtestület szavaz meg, azt pedig Ujpest választó polgárai választották meg.

Sokszor szavaznak meg olyan tété-

leket, a melyek talán kevésbé fontosak Ujpestre, míg a sürgős dolgokat elodazzák.

Itt van a járásbírósság ügye, a község ház és iskolák építési ügye, a gymnázium felállítása, az Árpád-ut burkolása, a kövezetvám felállítása stb. Ez mind alszik, alussza a jövő remény álmát. Pedig ezek Ujpestre nézve mind olyan fontos ügyek, melyekre nagyobb figyelmet kellene fordítani és gyorsabban elintézni.

Kulturális intézményekre meg egyáltalán nem áldoz Ujpest. Ha valaki egy üdvös mozgalomnak élére áll, annak nem nyújt segítséget a községi előljárásság. Még csak nem is törődik, nem is érdeklődik iránta. Közönyös minden iránt, a mi Ujpest anyagi és szellemi fejlődését czélozza.

És ha a lapok felszólalnak, a község vezető emberei mindjárt ellenségeskedést látnak benne és nem tudják elhinni azt, hogy a sajtónak kötelessége a közvélemény óhajának kifejezést adni. Az a közöny, melylyel Ujpesten minden jó és üdvös dolog iránt viselkednek, szítja a lapok ellenségeskedését. Tehát a községi előljárásság maga idézi elő a lapok ellenszenvét, gyűlöletét.

Eddig az ujpesti dolgok még csak a helyi keretben mozognak, a helyi lapokban tárgyalatnak, de félünk, hogy ezek a napilapokba kerülnek és országos botrányt fognak előidézni.

Ezért rázzuk fel álmából azokat a fontos dolgokat és vigyük dülőre, mert a mostani állapotokon segíteni kell, ezek így nem maradhatnak meg sokáig.

TÁRCZA.

Hogyan készülnek a regények.

Irta: Endre János.

(Folytatása és vége.)

— Te ne siess oly nagyon a halállal, — vágott közbe a távirati rovatvezető.

— Ne szólj közbe, most csak az ájulást készítem elő.

Bátyja vigasztaló szava, biztatása nem használt semmit. Gabriella csak mind egyre halaványodott.

— Az Istenért mit csinálsz, — vágott hirtelen közbe a rovatvezető. Gabriellának nem szabad a bálon meghalni, még tönkre silányított az egész bált. Mit szólna hozzá a közönség. Éleszd fel hamar egy kis limonádeval, mert a bálnak csak a bál után, otthon szabad bekövetkeznie.

— Hát akkor így írom:

Bátyja limonádeval es hűsítővel elesztette. Gabriella majd jobban, majd rosszabbul lett.

Anyja látta, hogy Gabriella egy esőppet sem javul, arra bírta őt, hogy bátyjára támaszkodva végre berkocsiba ült és hazament.

— Hála Istennek, hogy nem a bálon történt a szerencsétlenség, — sóhajt fel a távirati rovatvezető. Azután oda szól a riporternek: hát most vegezz a hadnagygyal, mert én már meg akarom kezdeni a házasság-közvetítést.

A bálon megjelent két fiatal ember. Gabriella bátyja küldte, hogy a hadnagyot provokálja. A hadnagy szintén megnevezett kegyedet ez ezek egyik mellékteremben nyomban tárgyalva a párbaft 25 lépésnyi távolságban, kétszeri golyóváltással d. 4 u. órára állapították meg.

— Hallod barátom, most már Gabriella halálát kell előkészíteni.

— Azt akarom.

A bálon mindenki Gabrielláról és a hadnagy párbaftjáról beszélt. A hangulat nyomott lett és a közönség lassan-lassan távozni kezdült.

A bálnak még vége sem volt, a rendezőség föl és alá futkosott, sugdosva egymásnak valamit.

A még jelenlevők rémülten néztek egymásra, bizonyos ijedelemmel kezdtek sejteni, hogy valami történt.

— Csak nem Gabriella? — kérdezték egymástól.

— Most már siess a halállal, — szól közbe

a rovatvezető. Itt a legfőbb ideje, hogy Gabriella meghajjon.

— Bizd csak én reám, — felelt a riporter.

Igen, igen. Gabriella isszonyu fájdalmak között szivgörcsökben meghalt. Ott fekszik kiterítve a szegény áldozat, a melyet az igaz szerelem vitt a sirba.

— Hála Istennek, kiált fel a rovatvezető. Az egyik áldozatot már szerencsésen a másvilágra küldtük.

— Most a hadnagyon a sor, — viszonzá a riporter.

— Csak ne oly hirtelen, — szól közbe a rovatvezető. Közbe hadd adjak össze egy házaspárt.

— No folytasd te.

Zoltán egész éjjel a mamának udvarolt. Nem törődött a tánczosok sokaságával, maga sem tánczolt. A mi szép és jó volt, azt mind felhordta a mamának. A közbe lejátszódott incidensek sem zavarták meg. Egyre azt hangoztatta a mamának, hogy mily boldog volna, ha elménne hozzá feleségül.

A mama csak nevetett, üzte röpke játékát a fiatal emberrel.

— Ne udvarolj annyit a mamának, ezt rövidebben is el lehet végezni. Te nagyobb komédiát csapsz a mamával, mint egy bakfischschel.

Heti tájékoztató.

Február hó, 28 nap.

23. csütörtök. László. I. Ferenc francia király fogságba jut Paviánál 1525.

24. péntek. Mátyás. Guttenberg János, a könyvnyomtatás feltalálója szül. 1468

25. szombat. Géza. Wallenstein meggyilkoltatása 1634.

26. vasárnap. Győző. Ülközet kápolnájánál 1849. Az iparos munkások ingyenes hangversenye a polg. leányisk. tornatermében d. u. 4 orakor.

27. hétfő Elek. II. Vilmos nem. császár egybekelése Viktória hercegnővel 1881.

28. kedd Román. Ghyezy Kálmán. politikus s miniszter megh. 1888

Márczius hó, 31 nap.

1. szerda Antónia. Paris bevetete a német hadsereg által.

HIREK.

— **Eljegyzések.** Nikoláyi János vörösvári tanító kedden eljegyezte özv. Stocker Pálné szül. Erschinger Róza urhölgyet, lapunk felelős szerkesztőjének nővérét Vörösváron. — Janovits Gyula polgártársunk, az Adria biztosító társaság karbeszítőjének leányát Jolánt eljegyezte Bányai M. Lipót, fővárosi kereskedő.

— **Wolfner képviselő balesete.** A »Magyar Ujság« hétfői száma a következőket írja: A gödöllői kerület derék ifjú képviselője Wolfner Tivadar, csak a csodálatos véletlenek köszönhető, hogy ma (F. i. vasárnap, Szerk.) egy vilamos-kocsi agyon nem gázolta. Wolfner ugyanis a Csömöri-útról jött kocsin be a Kerepesi-útra, midőn egy villamoskocsi keresztül kanyarodott az uton s teljes erővel, óriási gyorsasággal nekiment kocsijának, s természetesen csak a legutolsó pillanatban, a midőn már késő volt csegetett. Ekkor azonban az összeütközés már elkerülhetetlen volt. A vilamos teljes erővel rohant neki Wolfner képviselő kocsijának, mely szerencsére nyitott volt. Az erős lökés folytán Wolfner kiröpült a kocsiból, de úgy esett talpra, hogy semmi baja sem történt, kocsiját azonban darabokra zúzta a villamos. Wolfner lovai az összeütközés pillanatában már túl voltak a síneken, s így azokban nem esett semmi kár. De azért annyi elrettentő példa után mégis a legerősebb büntetést érdemli az, akit a vilamos-vasút kalauzáiért a felelősség terhel. Mert az mégis példátlan dolog, — s meg is róttuk már számtalanszor — hogy a villamos kalauzok még most sem tudják a kötelességüket, s úgy látszik, hogy meg a mestersegüket sem értik kellően. Mert az csak a legelembb követeles, hogy a mikor egy kocsit keresztlövéssel megakadályozzák, akkor ezt a mindig rövid utat ne száguldozva tegyék meg, hanem lassan; s azt is tudhatnák már, hogy a rendszeren örült lármával s gyakran haszontalanul folytatott csegetés helyett ilyenkor utkeresztezéseknél kellene legfigyelmesebben csegetniök. Az eset természetesen

roppant feltűnést keltett, s nagy csődület idezett elő. Ezuttal rendőr is volt jelen, aki fölírtta a bűnösök nevét és remélhető, hogy nem hiába.

— **Koszorúmegváltás.** Schwarz Ede bérkocsi-tulajdonos neje elhalálása alkalmával gyermekei 10 frtot adományoztak az »Ujpesti izr. nőegylet« leányarvájára javára koszorúmegváltás szímen.

— **A tenjeri kigyó.** Hlavkay Emonné és Wolf Gerőné ujpesti polg. leányisk. tanítóknak fegyelmi ügye, mely már valóságos tenjeri kigyóvá fejlődött, most ért a döntő fórum, a megyei fegyelmi választmány elé. A fegyelmi választmány a két tanítónőt hosszú indokolás után a legsúlyosabb penzbírságra és a felmerült eljárás költsége megfizetésére ítélte. Továbbá egyhangú határozatot folytatott azt ajánlotta a közoktatásügyi miniszternek, hogy a két tanítónő összeférhetlensége miatt áthelyeztesse Ujpestről. Kegyelmes miniszter ur! hamar végezzen, állítsa helyre a szent beket Ujpesten, mert ha sokáig húzza a döntést, még két tanítónő kerülhet abba a nem éppen kellemes helyzetbe.

— **Bánffy Ujpesten.** Nem is tudtuk, hogy Bánffy csendesen visszavonulva egész télen itt tartózkodott Ujpesten. Lehet, hogy itt léte azért nem tűnt fel nekünk, mert a politikai viszonyok Budapestre tereltek figyelmünket, de meg vagyunk győződve, hogy még a közel álló körök sem tudták Bánffy itt tartózkodásáról. A nagy titok most derült ki, a mikor Ó felsege Szell Kálmánt bízta meg a kormány alakításával. T. i. kedden reggel, mikor a napok hírül hozták a nagy politikai változást, Bánffy nyomban itt hagyta Ujpesten. De nem távozhatott észrevétel nélkül. Lapunk szerkesztője észrevette őt és figyelmeztette a járókelőket Bánffy távozására. Csakhamar nagy néptömeg verődött össze és Bánffy ezer meg ezer ember szemé láttára hagyta el Ujpesten. Csakhogy ez a Bánffy nem a volt miniszter elnök volt, hanem a »Bánffy« nevű hajó, mely kedden reggel hagyta el az ujpesti kikötőt.

— **Lapunk hangversenye a »Telefon Hirmondó«-ban.** Lapunk hangversenye, melyet múlt pénteken mutattunk be a »Telefon Hirmondó«-ban, fényesen sikerült. Minden egyes szam nagyszerűen bevált — és a mint a hozzánk beérkezett számos üdvözlő levelből látjuk — nagy tetszésben részesült. A hangversenyen közreműködtek: Lichtenstein Dóra ének-művész, Fehér Olga a mi kedves csalóányunk, Iritz Mariska, a kiváló zongora tehetség, Stroosz Arpad a m. kir. opera tagja, Nanássi Ödön, a Vig-zinház tagja, Szkupeny József, Levay Gyula, Fleischer István, T. Kálmán-János, Lukács Dezső, Kohn Jakab, Wix Zsigmond és Endre János, lapunk szerkesztője. A műsor, mely ének, zongora, hegedű szóló, duett, fuvola és szavaltat számokból állott, igen változatos és élvezetes volt. Horváth Gyula a »Telefon Hirmondó« érdemes szerkesztője szívesen fogadta az ujpesti társaságot és ismert előzékenységgel halmozta el

Egyet sajnálunk csupán és ezt a hallgatók sem fogadták örömmel, azt, hogy Lichtenstein Dóra nemet dalokat énekelt. Mi meghajlunk művészeté előtt, elismerjük tehetséget, de azt nem tudjuk helyeselni, hogy azzal a fellet magyar találmány segélyével a german ének-művészetet terjeszti, holott mindenütt iparkodunk a németiséget kiszorítani. Hisz annyi magyar dalunk, oly szép, elragadó nótánk van, hogy nincs szükségünk az »idegen«-hez folyamodni. Köszönjük a »Telefon Hirmondó« előzékenységet, hogy nekünk alkalmat adott egy hangverseny bemutatására.

— **Az iparos munkás előadás.** Az iparos munkások részére minden vasárnap d. u. 4—6 óráig tartandó előadás és hangversenyből múlt vasárnap volt a 15-dik. Örömmel konstatáljuk, hogy az előadások és hangversenyek iránt még mindig nagy az érdeklődés és a tágas tornaterem folyton zsúfolásig telve van közönséggel. A múlt vasárnap tartott előadás és hangverseny ismét igen érdekes volt. Fleischer István szép előadásban Kölcsey »Parenesisse«-ből adott elő egy részletet, »Szeresd a hazát«, mely nagy tetszésben részesült. A hangverseny műsora a következő volt: 1. Dalok, énekelte: Ohn Irma, zongorán kísérte: Janku Stefánia. 2. Simon Judit (költemény), szavaltta: Bródy Vladimér. 3. Népdalok, énekelte: Szkupeny József, zongorán kísérte: Szilágy Margit. 4. Asszony szeretnek lenni (monolog), előadta: Weisz Etel. 5. Dalok, énekelte: Ohn Irma, zongorán kísérte: Janku Stefánia. 6. Kakasülön (monolog) előadta: Bródy Vladimér. 7. Tetemre hívás (költemény) szavaltta: Froyler István. 8. Népdalok. (Duett), énekelte: Bodnár Karolin és Szkupeny József, zongorán kísérte: Szilágy Margit. 9. A ledől szobor (költemény) szavaltta: Levay Gyula. A közreműködők mindnyaján sok elismerést és tapsot arattak.

— **Az »Ujpesti zeneművelő egyesület« második hangversenyét** e hó 19-en hallottuk az intézet növendékeinek szép és hatásos előadásában. Mint igen tehetséges és kezelt muzikusokat említhetjük a hegedű kurzus két növendekét, Waldapfel Lajost és Schmidt Sándort. Előbbi Seitz hegedűversenyét játszotta izlással és tiszta felfogással, utóbbi Singeleé Ottelo ábrándját adta elő. A hölgyek között Effenberger uró tanítványai: Adamis Mariska, Polifka Juliska, Mann tanáró tanítványai: Nadaskay Valéria és Káger Jolán, Fodorné tanítványai: Weszter Berta, Schmidt Terka, Sonnenfeld Lili, László Mariska és Villányi Iren, valamint a czimbalom szakképviselői Lederer Erzsike és Slaviczky Erzsike kisasszonyok elismerésre méltó, művész-intelligenciájú hangverseny-előadásokat produkáltak. Nem is kell külön kiemelniük, hogy az enekszámok a magas színvonalon álló műsor méltó pontjait képezték és csak ismételt-hetjük, hogy az »Ujpesti zeneművelő egyesület«, melylyel közsegünk minden vidéki város között első helyen áll, megerdemli a pártolást és becsülést, melylyel társadalmunk minden körében találkozik s a jövőben — ez uton haladva — fokozott mértékben találkozni fog.

— **Az »Ujpesti közművelődési kör«** f. évi márczius hó 4-en esti 8 orakor a kör helyiségében tartja rendes évi közgyűlést, melyre a tagokat ez uton is tisztelettel meghívattak. A közgyűlés napirendje a következő: 1. A titkár évi jelentése. 2. A zárszámadás megvizsgálása. 3. Az évi költségelőreirányzat megállapítása. 4. A választmányok az alapszabály módosításra vonatkozó és egyéb indítványai. 5. Az elnök, 2 alelnök, a titkár, az ügyész, 30 rendes és 6 pótválasztmányi tag és 3 számvizsgáló bizottsági tagnak választása. Jegyzet: Az alapszabályok 8. §-a szerint a három havi tagsági díjjal hátralevő rendes tag a közgyűlésen tagsági jogait nem gyakorolhatja.

— **Az »Ujpesti dalkör«** f. évi február hó 20-án választmányi ülést tartott, amelyen Jäck József indítványára elhatározta, hogy a működő tagokat a vál. tagokkal együtt lefenyképzéti megörökítés céljából. Elenk vita fejlődött ki ezután a karmesteri fizetés megállapításánál, mert a kör választmányának egyik része sokalja a havi 20 frtot, melyet a karmester eddig élvezett s így redukálni akarja azt. A redukálásra nem a karmester személye sem a tanítása adott okot, — mert a tanításával nagyon meg van elégedve a kör — hanem a finansialis helyzete, mert a lezárt év ha nem mutatott is defizitot, de viszont jövedelmet sem. Minthogy megállapodásra

— Tudod ezt lassan kell csinálni, hogy a két félnek ideje legyen a párbajra.

— Ja vagy úgy!

Zoltán nem engedett, s egyre jobban és jobban ostrom alá vette a mama szívet.

— De beszéljen a leányommal, — szólt közbe a mama.

— Nem, nem! Én csak az ön oldala mellett találom fel boldogságomat...

— Szegény Zoltán! — sóhaj fel közbe a riporter.

— Ön nélkül nem tudok élni — folytatta Zoltán. Mondja meg azt az epedve, várva-várt szót: az »igen«-t.

— De nézze...

— Kerem.

— No legyen úgy, legyen meg az akaratja. Mához egy hétre meg lehet az eljegyzés.

— No ennél a mamánál csakugyan nehezen ment a házasságkötvetítés, — szólt közbe a riporter.

— De most én következem a hadnagygyal.

— Nem bánom, — válaszolt a rovatvezető.

Az egész város a párbajról beszélt. Kiváncsian várta mindenki az eredményt. Ki fog megsebesülni, halálos lesz-e? kibekülnek-e? stb.

— Hát lójj már, — kiált fel a rovatvezető. Azután ne lójj ám Komjáthy-féle pisztolylyal.

— Kérlek ne csacsogj mindig bele, —

szólt dühösen a riporter, mert ha sokat beszélsz, kibekítem a feleket.

— Azt nem szabad. A hadnagynak meg kell halmia.

— Megírom.

Még nem volt öt óra, a párbaj híre már eljárt az egész városban. Kardos hadnagyot a golyó szíven találta és rögtön meghalt. A felek nem bekültek ki.

— Csak né irjal oly zöldeket, ha meghalt hát nem bekülhetnek ki, az természetes.

— Igaz, igaz. Tehát ez a paszszus kimarad.

— Tehát a hadnagygyal is végeztünk és reá kerül a sor Honkára, — mondá a riporter.

— Ne vagezd oly gyorsan a gyilkosságot.

Honkának meg nem szabad meghalni. Neki még ott kell lenni a mama esküvőjén. Hanem most én elő fogom készíteni a második házasságot és Zoltán papáját összeadom Mariskával.

De milyen is lesz akkor ez a családi viszony? Ahá! — meg van. Az öreg Hertelendy ferje lesz Mariskának, de egyuttal nejenek mostoha apja.

— No ez aztán furcsa rokonság, — vágott közbe a riporter. Így Zoltán saját apjának mostoha apósa lesz. Hahaha!

— Te szól a telefon. Talán távirat.

— Talán egy rendőri hír.

— Mind a kettő.

— Akkor hagyjuk abba a regényt.

nem bírtak jutni, a jövő hóban tartandó évi közgyűlés elé kerül az ügy. Ezután a hiányos alapszabályok módosításáról volt szó, melynek tárgyalása a legközelebbi választmányi ülésre halasztatott. Egyébb apró ügyek elintézése után Czipauer János elnök az ülést berekesztette.

— **Szerződöttve.** A mint örömmel értesülünk Berényiné Hazafy Hermin operacénesknő e napokban a pozsonyi színházhoz lett szerződöttve. Az énekművésznő f. évi október hó 1-én kezdi meg előadását nevezett színházban. A szerződés egy évre szól, melynek eltelté után reméljük, hogy szép művészetében valamely budapesti színházban lesz alkalmunk gyönyörködhetni. Mielőtt a művésznő eltávozik körünkből egy bucsuhangversenyt fog rendezni.

— **Polgár Márton** az újpesti művész-gárda tehetséges ifjú tagja több igen szép, most még csak színvázlatban levő festményt fog a Nemzeti Szalon újpesti tárlatán kiállítani. Alkalmunk volt az ügyes témájú, eredeti feldolgozású képeket a festő műtermében meg szemlélni s konstatáljuk, hogy ezek a képek méltó representánsai a nagy-bányai plain-airista iskola művészi irányának. Az ifjú művész megnyerte a bohém-estély meghívójának ter-
vázlatával a hirdetett pályázatot s művész-társai elismerését. Mint értesülünk, az Újpesti Gyermekebarát Egyesület is neki szánta volt elnöke, Silbermann Izidor arczképeinek megfestését.

— **Kimutatás** az újpesti »Ersebet« árva-ház karacsónyfa felállításához befolyt adományokról. Szerényi Kázmér, Visnyovszky Alajos 1—1 frt., Brenner Lipót 60 kr., Link, Knirsch Alajos, Lehr Antal, Radnai Mór, N. N. 50—50 kr., Vida Sándor, Staril Agoston 40—40 kr., Szerédniczky Nándor, Feisz Lipót 30—30 kr., Schwarz Ede, Rosengarten Márk, Granitz Rudolf, Rotter Malvin, Weisz József, Pintér Károly, Bruder Mór, Stern Antónia, Vermes Adolf, Hajóczky Dezső, Heimler Alajos, N. N., Drucker Frigyes, Sternlich Fülöp 20—20 kr., Nagy Sándor, N. N., N. N., Schlederer Károlyne, Berta Jánosné, Singer Fülöp, Krakovszky Jakab, Schiffer László, N. N. 10—10 kr., Villányi és társa 5 doboz ezukorka és sütemény, Schwarz A. ezukrasz 1 doboz ezukorka és sütemény, Máté Ambrus 2 liter fehér bor. Az adakozók fogadják a közösi közgyűlés részéről az árvák nevében halás köszönetüket.

— **Alarczos purim-bál** Schiffer Imre tánc-tanító f. évi február hó 25-én a Colosseum összes termeiben alarczos purim-bált rendez. Kezdeté este 7 óra. Belepti-díj: személyjegy 50 kr., családjegy 1 frt. A mint értesülünk a bál igen szépen sikerül, és igen mulattató lesz. — A Zweig-féle kávéházban szintén szombaton, 25-én tánczszal egybekötött purim-estély lesz. Belepti-díj: személyjegy 30 kr., családjegy (1 ur, 2 hölgy) 60 kr.

— **A talált pénz.** A »Magyar Ujság« vasárnapi számában a következőket olvassuk: Schwarz Ede berkocsisnak 400 frtnyi megtakarított pénz volt, (Van több is. Szerk.) a melyet rendszeren egy visettes vörös táskában szokott magánál hordani. Vagy egy héttel ezelőtt észrevette, hogy a tárcza hiányzik. Arra nem tudott visszaemlékezni, hogy elopták-e tőle, vagy elvesztette. Bejelentette tehát az újpesti kapitányságnál, hogy a pénzt elvesztette. A kapitányság rögtön megindította a nyomozást, a melynek során sikerült az elvesztett 400 forint történetét megállapítani, s azzal egy pár ember fogházba is került. Schwarz ugyanis az újpesti Váci-ut 7. sz. a. lévő ház udvarán a hol lakott, vesztette el a tárczát, melyet az ugyanott lakó Walasek György napszámosnak 11 éves Anna nevű leánya talált meg. Ez rögtön az anyjához ment s átadta neki a tárczát. Az asszony persze megparancsolta, hogy a dolgról senkinek se szóljon, s ő a tárczát a gyárból haza terő férjének adta át. Walasek nyomában bejött a városba, gyűrűket, órákat vásárolt össze, azután visszamenve Újpestre, egy kocsmában mulatni kezdett. Részeg fővel belamolygott a Lówy-utca 7. sz. a. levő nyilvános mulatóhelyre, a hol folytatta dorbezelésait, reggelre elment vagy száz forintja. A rendőség másnap elfogta Walaseket, s vele együtt fogságba került felesége szül. Jancsek Mária is. A vizsgálatot a rendőség kiterjesztette a nyilvános házra is, Kiderült, hogy az ottani gazdasszony

Spitzberger Mária még csak e hó 5-én került ki a gyűjtőfogházból, a hol lopásért volt elzárva s vele együtt egy Székely Anna nevű leány is, a kivel a napszámos mulatott. A lakásán tartott házkutatás alkalmával csupán 142 frtot találtak a talált pénzből. A vizsgálatot folytatják.

— **Az újpesti tanítói segélyegylet** mulatósága és hangversenye f. évi április hó 8-ára halasztatott.

— **Társasvacsora.** Az óbudai munkás kaszinóban most szombaton társasvacsora lesz. A társasvacsora dr. Tatay Adolfné kir. tanácsos, ker. orvos kedves nejenek felügyelete alatt készül.

— **Egy kedélyes kaszinó.** A vidéki kaszinók közül bizonyára a vörösvári kaszinó foglal el első helyet. Ez a tagokkal ugyan nem nagy számmal rendelkező kaszinó minden héten háromszor összejövetelt és társasestélyt tart, mely kedélyes dolgában első helyen áll. Tekintettel arra, hogy ez a kaszinó egy német községben van, nemzeti tekintetben nagy fontossággal bír. Ezért csak üdvözölhetjük a kaszinó szép működését.

IRODALOM.

Aszurbanipai. Volt a kajundzsi palota falában egy marvány-dombormű. Ma a Britisch muzeumban van. Aszurbanipai királyt ábrázolja, a mint egy szőlőlugas árnyában pamlagán fekszik: előtte magas, ékes széken ül a felesége, körülöttük szolgál legyeznek a hűsítő fenséget: etelt hoznak mások, szol a lant, peng a czitera. Egynehány faval a kert is legyezve. Stilizált levelű palmark, melyek törzse egy sorban áll az emberekkel s törzsükből egyszerre hasad ki a level. Leveliken keleti madarak ülnek, furcsán, mereven, mint a hogy a gyermek rajzol, szépen oda téve a level lapja mellé, állnak a semmin. — Ő felségeik egy-egy eszesét tartanak kezökben. Ajkukhoz emelik. Igy emelik immár kezezer éve, fáradhatatlanul kótalaikat, melyekben nincs egyebb mint por, amit belehordot a szél, ami beleüledett ott a muzeumi termekben finom, könnyű, fehér por, lágy és plasztikus. Hány költő zengette meg a maga korában e szobrászremekét, mely most egy muzeumi szám, egy adat az emberiség fejlődésének történetében. E merevség, e nyugalom, e némaság meghát, es eszünkbe jut Heredia nyönyörű szonettje, a melyben leírja a középkor festői zajos életét, s hozzáteszi:

Ma már a várurak, az urnők oldalán
S a karsu agarak elayulnak sorba lám
A fekete-fehér kockás kópadiaton.

Feküsznek hangtalan, siketen és merőn
S nézik kőszemükkel, melyben nincsen láterő,
Az örökké nyíló rózsát az ablakon.

A nagybecsű relief legtökéletesebb reproductionját a Nagy képes Világtörténet most megjelen 13-ik füzeté adja közre. Egy füzet ára 30 krajczár. Megjelen hetenként egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irod. Int. Rt. Budapest, VII. ker., Üllői-ut 18.) s minden hazai könyvkereskedésben.

A »Zenelap« legutóbbi száma a következő érdekes tartalommal jelent meg: Polgári és katonazene. Levelezés. Hauptmann Mór (képpel). Külföldi hírek. Újdonságok. Színházaink. Hangversenyek. Dalegyesületi ügyek. Pályázati hirdetések, stb. A jelesen szerkesztett lap megjelenik minden hóban 3-szor s előfizetési ára: fél évre 2 frt., mely összeg a lap kiadóhivatalába, Budapest, VIII. Práter-u. 44. sz. küldendő.

MŰVÉSZET.

Landi Camilla a paratlan s nálunk annyira ünnepele énekművésznő e hó 27-én, a Royal dísztermében tartandó hangversenyen Beniczky Gyra Irén zongoraművésznő és Weinbaum Keresztély orosz picoloművész is közre fog működni. Beniczky Gyra Irén Bécsben végzte a conservatoriumot kitünő sikerrel, Weinbaum Keresztély Szt. Pétervárott végzte tanulmányait és a fiatal művészgárda egyik legtehetségesebb tagja. Az érdekes hangverseny iránt a székesfővárosban nagy az érdeklődés. Jegyek Rózsavölgyi és társa csász. és kir. udvari zeneműkereskedésében kaphatók.

Szerkesztői üzenetek.

T. A. urnak Budapeston. A levél íróját könnyen ki lehetne puhatolni. Mi nem hisz-

szük, hogy tanító legyen, mert mi egy tanítóról nem tetelezzünk fel olyan erkölcsi súlyedést, miszerint ily aljas és jellemtelen módon akarná egy jegyes pár boldogságát megzavarni. Az ilyesmi csak olyan haszontalan fráterlől telik ki, aki üres fejet, romlott karakterjét nem tudja nemesebb dolgokra felhasználni. Különben ne törődjél vele, mert ez a bizonyos »jóakaró« csak egy közönséges himpellér lehet, aki ezen a réven valószínűleg meg akar zsarolni. Hiszen akadnak olyan iparlovagok is, mert ha az illetőnek igaza volna, akkor bizonyára nem fetrengne a névtelenség bűzös posványában és nyíllan merne eléd állani.

Nyilatkozat.

Több rendbeli olyan eset jutott tudomásomra, hogy velem semmi néven nevezendő összeköttetésben nem álló kereskedők gazdasági és egyéb magféleket, különösen répamagvakat mint Maulhner-féle magvakat hoznak forgalomba.

E miatt kötelességemnek tartom, egyrészt a gazdaközönség tájékoztásául, másrészt a magszükségletüket nálam bevásárló kereskedők érdekeinek megvédéseül kijelenteni, hogy a vidéki ismételőknél csak azon gazdasági és kert magvak tekinthetők valóban cégememtől származóknak, melyek vagy

az én ólomzárammal
vagy egy álló

medvét jelképező

törvényszékieleg bejegyzett védjegyemmel, vagy mindkettővel ellátott zacskókban vagy zsákokban vannak.

MAUTHNER ÖDÖN

csász. és kir. udv. szállító
magnagykereskedés
Budapest, VI., Andrássy-ut 23. sz.

Szépirodalmi csarnok.

Bűnösök házassága.

— Regény. —

Írta: *Endre Jánosné.*

28

— Kedves uram, hallgasson meg, — mondá a főbíró leánya, mialatt kezeit könyörögve összehajlítta. Tudom, mert hallottam a jegyzőkönyvet felolvasni. Önt nagyon nagy bűnök terhelik, rabló, valószínűleg gyilkos is de Isten jó, kegyelme végtelen. Ő ne hosszabítsa a bűnök lajstromát, ne tegye Isten irgalmát újra próbara. Térjen vissza az igazak, az erény útjára s legyen újra jó ember. Hiszen velem szemben bebizonyította, hogy ön nemes tud lenni, ugy eszelekedett mint testvér, mint barát, ő ne legyen önmagának ellensége, fogadja meg tanácsomat s Isten módot nyujt arra, hogy megjavulhasson s javulását aidas kíséri majd.

Bête-noire-t ugyancsak meglepte a beszéd; de volt is rea oka. Egy leány kit megvetett, ki mint hitte a női nemnek a söpredekéhez tartozik, — tart ime neki erkölespredikációkat és serkenti őt a jóra.

— Bevallom — felelte, — hogy beszéde meglep.

— Oh halgasson szavamra.

— Nem arról van szó, de mi készletel önt arra, hogy nekem erkölesről beszéljen?

— Isten van velem s készletel a beszédre.

— Ej hát akkor fordítsa a saját javára.

— Hogyan érti azt?

— Oly hölgynek, kit a »Pálmában« találtak, lesz oka a saját javulására és megterésére gondolni.

Marion hirtelen elpirult, majd ismét halott halványság lepte el arcát.

— Hát igazán hiszi hogy én.

— Ugyan soh'se mentse magát előttem: eszembe se jut, hogy vitalkozzam önnel. Válgjunk el békeben.

— Elválni!

— Igen, avagy gondolja, hogy együtt maradunk; férjével a rablóval, a gyilkossal akarná a világot bejárni?

— Ön életem megmentője, — szolt elérékenyülve Marion.

— És ön velem akarna maradni?

— Azt éppen nem.
 — No lám, a mint én velem, úgy vagyok én önnel.
 — Mit tegyünk hát?
 — Váljunk el, legalább harag nélkül hagyjuk el egymást.
 — Nem látjuk egymást többé az életben.
 — Ne tudja meg soha senki, hogy férj és feleség vagyunk.
 — Én kolostorba megyek.
 — Az én sorsomat Isten vezérli majd.
 — Isten erőt ad önnek a jóhoz. Köszönöm a velem szemben tanúsított nemeslelkűséget; én önt soha sem felejttem el, imádkozni fogok önért.
 — Isten vele.
 — Isten önnel.

Kezét nyújtottak egymásnak és elváltak. Bétenoire a parton felfelé haladt a nélkül, hogy visszatekintett volna.

Mariou a kunyhó előtt maradt állva, s könnyes szemekkel nézett utánna. E világon mindenki ellenségesen bánt vele, csak ez az egyetlen férfi e rabló, e gyilkos bánt vele nemesen. Kepe mélyen emlékezetébe vésődött és kezeit imára kulcsolva emelte efgelé, hogy áldást és nyugalmat könyörögjön számára. Aztán összeszedve magát, nehéz szívvel haladt a parttól befelé.

6. A Cardinalis.

A bratignéresi kolostor kertjének egyik zugában ült egy kedves kis apáca-ruhás leány; mintha nehez betegségből kelt volna fel, legalább halovány orcái, bagyadt tagjai, fáradt fejcskője, angyali szép arca, mind-mind arra vallott, hogy lábadozó beteg.

Mellette a kolostor fejedelménője, egy tiszteletreméltó hölgy ül, ki ájtatos üdvös beszéddel igyekszik a felépültet szórakoztatni.

— Látod kedves gyermek! — mondá — hogy a jó Isten nem hagyja el övéit. Szófogadatlansággoddal, szökésséddel az apai házból vontad magadra a kemény megpróbáltatásodat, melyeket az Ur reád küldött. Amde kegyelme és irgalma végtelen; egy rabló szívében ebresztette fel a könyörület Isteni szikráját s megengedte, hogy téged a hullámokból kimentsen. Ide vezérelt téged kolostorunk kapujához és csak itt engedte, hogy erőt vegyen rajtad ama csaknem halálos betegség.

melyből csak nehezen birtunk megmenteni. Mi lett volna belőled, ha a szörnyű láz bolyongásod közben súlytott volna? Azért dícsérd az Ur irgalmát, kegyelmét és bizzál benne.

Tisztelendő anyám én hiszem az Istent, s bizom benne.

— Az a helyes.
 — Mit tegyek még?
 — Még egy keserű megpróbáltatásnak nézsz elébe.

— Mi legyen az?
 (Folyt. köv.)

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színet nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbaké.

Ára darabonként 3 frt.

Jótállás mellett, míg a készlet tart.

Hozzá ezüstös óralánc 60 kr.

Önberetváló készülék.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállításban kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbe-tegségtől megment. Tartós és penzmetagita-ritó. Darabja 3 frt.

A penge *** csillagos aczélból és a többi-szei alpakából vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető: (18-26)

POLLÁK SÁNDOR főbizományosnál

BUDAPEST, V. ker., Kálmán-utca 17.

Gyűjtőknek 5 drb után egy ingyen küldetik.

Egy jó házból

való fiu nyomdásztanoncznak azonnal felvétetik. Bővebb felvilágosítással a kiadóhivatal szolgál.

DEUTSCH ZSIGMOND

Órás és ékszerész.

Alapított: 1875.

FŐÜZLET:

FIÓKÜZLET:

Ujpest,

Ujpest,

Árpád-ut 20. sz.

Kemény Gusztáv-u. 1.

Ajánlja mindennemű

órák, arany,

ezüst és ékszerek

nagy választéku raktárát

Javítások a legpontosabban eszközöltetnek.

ÓRÁKNÁL

2 évi jótállás biztosított.

Arany- és ezüst-töredékek

a legmagasabb áron vétetnek vagy becserél-
tetnek. 15-20

Üzletem 1875. alapított.

Áruk részletfizetésre is kaphatók.

Házmeister

felvétetik egy 36 negyedéves fizetéssel lakás-ból álló házban. Főkélek: erély, jó bánás-mód a lakókkal és a háznak állandó tisztán-tartása 100-200 frt óvadékkal. Czim a kiadóhivatalban.

Kerékpárüzlet-megnyitás.

PUCH JÁNOS ÉS TÁRSA

Budapest, VI. Teréz-körut 5. sz.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget és a kerékpáro-zókat, hogy **Ujpesten, Árpád-ut 29. sz.** Fornheim-féle házban **f. hó 15-én** az általánosan ismert „**Styria**“-kerékpárok eláru-sítása céljából fióküzetet nyit, ahol egyszersmind javító-műhelyt állit fel és kerékpár-iskolát rendez be.

Kérjük a nagyérdemű közönséget, miszerint legujabb szerke-zetű kerékpárainkat megtekinteni sziveskedjék.

Puch János és Társa,

„Styria“-kerékpárgyár.